

У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНКОС: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Barely 7-4125
УНКОС: Barely 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ЛИСТОПАДА 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, NOVEMBER 18, 1970 No. 211. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 17 листопада 1970

В АМЕРИЦІ

ПЕНТАГОН ПОВІДОМИВ про заплановану реформу "зелених беретів" — спеціальної частини американської армії, введеної для особливих доручень. Тепер у строю 9 000 "зелених беретів", але через зміну політики через 2-3 роки їх буде лише 6 000 осіб. Ця зміна політики, що стосується "Зелених беретів", скерована в напрямку політики президента Ніксона: не захищати безпосередньо своїх союзників, а допомагати їм настільки, щоб вони могли захищати самі себе.

БІЛНІ ДІМ ЦІЛКОВИТО ЗАПЕРЕЧИВ будь-який зв'язок з платним оголошенням, що з'явилося друком у понад 80 газетах у ЗСА напередодні минулих виборів. У тому оголошенні обвинувачувалося 8 демократичних кандидатів у тому, що вони підтримують насилья й радикалізм. Але в приватній розмові з представниками бізнесу не названий член уряду президента Ніксона сказав, що хтось із Білого Дому так брав участь у підготовці тексту того контрверсійного оголошення в пресі.

ТРИДЦЯТЬ МІЛІОНІВ БРАЗИЛІВЦІВ вперше після чотирьох років особливого становища в тій країні мали змогу вільно голосувати у неділю 15-го листопада за кандидатів до Сенату й ін. керівних органів. Президент Бразилії Еміліо Медісі виконав таким чином обіцянку, дану народом рік тому, коли він прийшов до влади. У Бразилії є дві офіційно визнані партії: проурядова Союз Національної Відбудови й опозиційна — Бразилійський Демократичний Рух.

ВСІ ПОЛІЦІЯ В БУЕНОС-АЙРЕСІ ЗМОБИЛІЗОВАНА для розшуку осіб, які вбили поліційного інспектора напередодні суду, де він мав давати показання. На тому суді будуть обвинувачені п'ятеро осіб, замішаних у вбивстві колишнього президента Аргентини Педро Арамбуру. Поліційного старшину — інспектора Освальда Сандовала застрелили члени так зв. Аргентинських Визвольних Сил. Атамантські застрелили його з автоматичної зброї з автомобіля.

ЧЕРЕЗ ТРАГІЧНЕ НЕПОРОЗУМІННЯ у Феніксі, Арізона, зазнали поранень переважнені у цивільне поліції й господарі дому п. Вест. За будинком від довшого часу підлизувала поліція для боротьби проти розповсюдження наркотиків. У будинку жили гіппі, яких було запліджено в злочині. Але гіппі поділилися геть кілька днів тому, а поліція спершу вважала, що вони живуть в тій же квартирі. Господар Вест не хотів впустити переважнені поліція і так дійшло до безглуздей стрільняни. Обоє поранені легко.

МІЖ 75 ПАСАЖИРАМИ ЛІТАКА „ДС-9“, який розбився в Аппалачських горах, були чотири спортсменів з істеїту Нью-Джерсі, які студіювали в Університеті Маршала. Всі пасажери й команда загинули. Із істеїту Нью-Джерсі загинули: Т. Шобрідж, А. Гарріс мол., К. Жілмор і М. Лайтермен.

У СВІТІ

ЛОНДОНСЬКИЙ „ТАЙМС“ ТВЕРДИТЬ, що Хрущов назвав був Сталіна „боягузом несповна розуму“ й заповів друкування від 23 ч. м. різних заяв і застав Хрущова, дарма що дружина Хрущова Ніна рішуче заперечила, наче б Хрущов писав якісь спомини. Лондонський „Таймс“ не вивів, закликав він узяти той рукопис. Американське видавництво „Тайму“ заповіло, що тижневик „Лайф“ друкуватиме ті ніби-то спомини, які згодом появляться також окремою книжкою.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ВІДКЛАВ рішення щодо своєї участі у переговорах з Єгиптом про заморозку — на кілька тижнів. Перший прем'єр Ізраїлю Давід Бен-Гуріон заявив, що Ізраїль зробив помилку, відтягнувшись від тих переговорів та що Ізраїль повинен звільнити майже всі арабські землі, бо має досить терену для своїх нових емігрантів. Поки що між Ізраїлем та арабами триває перемир'я.

СОВЕТСЬКИЙ САТЕЛІТ „ЛУНА 17“ КРУЖИЛАСЬ довкола Місяця. Не відомо, чи „Луна 17“ осяде на Місяці, як це зробила була „Луна 16“, і забере відтілі зразки поверхні та повернеться на Землю. „Луна 17“, як і „Луна 16“, не має людської залоги.

РАСОВА СЕГРЕГАЦІЯ НЕ ШКОДИТЬ чорним — твердить прем'єр біло-расистського уряду в Південно-африканському Союзі, Джан Фостер. Він запевняє, що режим расового поділу в тій країні сприяє муринаській „незалежності“, якої ніби-то чорні автохтони — не хочуть. Фостер заявився за наві'язання дипломатичних взаємин з усіма муринаськими державами на базі взаємного неутручання до внутрішніх справ.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКИЙ ВІЩЕ-ПРЕЗИДЕНТ КАО КІ ПРИБУВ з двотижневим відвіданням до ЗСА. Він хотів був прилетіти до Вашингтону на масове віче 3 жовтня ц. р., але його переконали, щоб візиту відкласти після американських виборів. Хоч прилетів віще — президент Као Кі й його дружини засекречено, проте такі на летишці була коло 20 демонстрантів, які кричали „Кі до дому“. Він поїхав бізпосередньо з летища до Військової Академії у Вест-Пойнті.

У ТУРЕЧЧИНІ ПРИГOTOВЛЯЮТЬ закон, за яким будуть видавати тих, які прибудуть до Туреччини із скопленням літаків, без уваги на їхні мотиви. За дотеперішнім законом турецької власті не видають політичних втікачів. Закон про видачу винуватців скоплення літаків не буде стосуватися минулих випадків, отже не видадуть советам линуватців скоплення двох советських літаків.

КАНТОН ЦЮРІХУ У ШВАЙЦАРІЇ ПРИЗНАВ у лівобічній виборчій права своїм жінкам. Таким чином з-посеред 23-ох швайцарських автономних кантонів — вже у 9-ох кантонах жінки мають право голосування, але все ще не мають такого права у федеральних виборах у Швайцарії. Між самими швайцарськими жінками існує сильний рух проти активної участі у політичних справах країни.

НА ОСТРОВАХ РЬЮКЮ В ЯПОНІЇ ВІДБУЛИСЯ перші від часу останньої світової війни вибори до японського парламенту. Керівна Ліберально-демократична партія прем'єра Ейсаку Сато зазнала невдачу, бо на 5 мандатів здобула тільки два, а три здобули ліві опозиційні партії. З-посеред двох мандатів до японського сенату — урядова партія отримала один мандат.

Сенатори відкинули урядовий законопроект про безпеку в роботі

Вашингтон. — Зібравшись на свою нову, після виборів, сесію, Сенат ЗСА розглянув у понеділок 16 листопада внесений урядом законопроект про безпеку в роботі, в якому була передбачена федеральна контроль над стандартами безпеки праці в промислових підприємствах. За урядовим законопроектом голосувало 39 сенаторів, проти 41. Голосували проти законопроекту також деякі республіканські сенатори, між ними Чарльз Е. Гуделл і Джейкоб Джейвігс з Нью-Йорку, Едвард В. Брук з Массачусеттс і Кліффорд П. Кейс з Нью-Джерсі. Не зважаючи на відкинення цього законопроекту, в конгресових колах рахуються з тим, що деякі його частини й постанови будуть включені до нової версії законопроекту, опрацьованої на основі дебатів і стосовних пропозицій в Сенаті й в Палаті Репрезентантів. З вимогою уряду про констатувати встановлення контролю над стандартами безпеки в роботі погоджувалися більшість сенаторів. Контрверсійним у промисловому урядом законопроекті було питання, хто має бути відповідальним за встановлення й продовження контролю над безпекою праці у підприємствах. Уряд през. Ніксона пропонував, щоб цими справами займалася п'ятичленна президентська рада і окрема тричленна комісія, яка мала б співпрацювати з секретарем праці.

Палата Репрезентантів схвалила законопроект про допомогу в контролі народжень

Вашингтон. — Палата Репрезентантів схвалила під час своєї першої після виборів сесії довгоспорований законопроект про допомогу в контролі народжень для жінок, які не мають засобів покористуватися для цього відповідними ліками, заходами чи лікарською консультацією. Схвалено цей законопроект 298 голосами проти 32. Прийнята Палатою Репрезентантів версія законопроекту буде узгоджена з палатно-сенатською конференцією із версією, яка була схвалена Сенатом ще влітку цього року. Після цього законопроект буде переданий в найближчих тижнях для підпису Президентом. Згідно з обома версіями законопроекту допомогу в контролі народжень одержуватимуть усі жінки, які цього бажають, але не мають грошей, щоб покористуватися лікарською допомогою чи купити відповідні ліки. Обраховують, що в ЗСА потрібують такої допомоги 5 мільйонів жінок. Для здійснення допоміжної акції в цьому напрямку буде встановлена при департаменті здоров'я, виховання й суспільної опіки окрема федеральна агенція — Бюро для популяційних справ. З сугестіями в справі встановлення допомоги в контролі народжень виступали окремі сенатори і конгресмени вже протягом двадцяти років, але вирішення справи відтягувалося з огляду на сильну опозицію католицьких кіл у ЗСА.

Дванадцять лідерів Гудсонського повіту і Джерзі Сіті обвинувачені за здирство

Ньюарк. — Найбільш впливовий політик Гудсонського повіту Джан В. Кенні і по-содомі міста Джерзі Сіті Томас П. Вілен з між дванадцять лідерів цих повітів і міста, що їх у понеділок, 16-го листопада, федеральна велика лава присяжних поставила в стан обвинувачення за здирство грошей від фірм і компаній, що діставали працю для міста і повіту. Їх обвинувачують у здирстві 182.000 дол., незаконно вживаючи залякування та під прикриттям офіційного права, припиняючи достави машинерії, матеріяли й робочої сили на місця будов. Між обвинуваченими, крім згаданих, є також комішенер Порт оф Нью-Йорк Отторіті, що відас тунелями й мостами між Нью-Йорком і Нью-Джерсі, Віліам А. Стернкопф та шеф поліції Гудсонського повіту Фред П. Копке. Кенні і Вілен обвинувачені також у виволокненні невірних податкових зворотів, не подаючи в них повної суми своїх прибутків. Між пошкодованими названо кілька місцевих інженерів і будівельних фірм. Якщо обвинувачення будуть підтверджені, то обвинувачені можуть бути засуджені до 20 років ув'язнення та до десяти тисяч доларів гривни за кожний із названих в обвинуваченні 33 випадків здирства.

Виставка Темістокла Віроти в Чикаго

Чикаго. — В Галерії Спортивного Товариства „Леві“ від 4 до 6 грудня відбудеться виставка образів модерніста Темістокла Віроти, який прибув із Франції з дружиною на відвідини до Канади й Америки. Під час відкриття виставки абстрактних праць, Віроти кілька пісень відіграв на гітарі. Виставку влаштував 12-й Відділ Укр. Золотої Хрести.

ФКУ збагатився новими меценатами і новими тисячами

Нью-Йорк. — З Фонду Катедри Українознавства інформують, що довгий список меценатів цього фонду на встановлення вже другої катедри українських студій на Гарвардському Університеті збільшився новими іменами і новими тисячами. У відповідь на надруковані в пресі заклики та інформації пожертвували, крім названих уже раніше, по одній тисячі доларів: д-р Ярослав Гоів з Дітройту, проф. д-р Юрій Луцький з Торонта, Василь Чайка з Гокіну, В. Яковенко з Мейпелду та Василь Савойка й Іван Гитка з Клівленду, Михайло Чайковський з Нью-Гейвену переслав додатково \$25.00, пожертвували доі до української студії в Гарварді \$100.00 пожертвували: Борис А. Вавришук з Лінкольна, Ярослав Почапський з Рочестера, Зенон і Ярослава Гоів з Дітройту, проф. д-р Юрій Луцький з Торонта, Василь Чайка з Гокіну, В. Яковенко з Мейпелду та Василь Савойка й Іван Гитка з Клівленду, Михайло Чайковський з Нью-Гейвену переслав додатково \$25.00, пожертвували доі до української студії в Гарварді \$100.00; Михайло Лозинський, Бостон — \$200.00; по

Без допомоги від Південного В'єтнаму Камбоджа впаде — каже Као Кі

Південно-в'єтнамський віде-президент Нгуєн Као Кі, колишній маршал летиства й кол. прем'єр, вперше впродовж сходу з літака у товаристві своїх друзів-красуні Маї Лінг. Він заявив на летишці ім. Кеннеді у Нью-Йорку, що прибув до Америки, щоб „висловити подяку американському народові“ за його допомогу у війні проти комуністичної агресії.

Вашингтон. — Віце-президент Південного В'єтнаму Нгуєн Као Кі перейшов в минулий понеділок 16 листопада перед виступом в ряди вихованців Військової Академії Вест-Пойнту та виступив у великій залі тієї Академії впродовж до понад 1,000 старших кадетів і старшин. Він твердив, що коли б південно-в'єтнамська армія не помагала малим і погані вишколом та погані озброєнням військам Камбоджі, то комуністи залишили б впродовж 24-ох годин. Као Кі записав, що введуть південно-в'єтнамські збройні сили переберуть на себе всі бойові завдання, але висловив острах, щоб американський Уряд — під натиском з боку протівних груп — не відкинув своїх військ занадто швидко. Нгуєн Као Кі, який був маршалом летиства, влітає у Вест-Пойнт 19 гарматних стрілами. З Вест-Пойнту Као Кі підсяде гелікоптером до Морської військової колегії в Ньюпорті, Родд Айленд, а відтілі відвідає й інші американські високі військові школи, в яких виховуються також південно-в'єтнамські старшини.

Катастрофа циклону й повені в Пакистані переступила найгірші сподівання

Дакка, Пакистан. — Офіційні пакистанські чинники, які спершу говорили про 800 вбитих у катастрофі циклону й повені з п'ятихти минулого тижня, тепер признали, що за тимчасовим підрахунком згинуло 55.000 осіб. Речник уряду заявив, що „все зробимо, без уваги на те, чи число жертв виявиться на 300.000 чи 500.000“. Обшир, в який вдарив циклон і що його залили високі на 20 стіп хвилі бенгальської затоки, охоплював кругло один мільйон населення. Східний Пакистан належить взагалі до найгустіше заселених країн світу і в деяких його частинах на одній квадратній милі живе 600 осіб. 800 квадратних миль були навіщені найбільшою катастрофою. 13 заселених островів зникли були взагалі під водою, яка поволі спадала. Північ літака, з якого рятувальна місія оглядала терен катастрофи, заявив, що „навіть в повітрі видно було смерть“.

Хрущов відпенується своїх споминів, публікованих на Заході

Москва. — Офіційна совєтська пресова агенція ТАСС оприлюднила заяву Хрущова, в якій він називав „фабрикацією“ так звані спомини чи пригадки, що їх оприлюднення заповіли лондонський „Таймс“ і нью-йоркський „Тайм“ і „Лайф“ — відані в історію „Тайм“. Хрущов заявив, що він „не втручав своїх споминів ані „Таймові“, ані ніякому іншому закордонному видавництву, ані також ніякому видавництву в країні“ і тому він називав ті ніби-то його спомини „фабрикацією“, на яку він „обурений“. Хрущов твердить, що „буржуазна преса“ не раз уже проголошувала брехню. Ту заяву Хрущова оприлюднює також через радіо: це було вперше, коли будь-який орган совєтської державної комунікації взагалі назвав ім'я Хрущова, про якого від шостих років, коли-то скинено його з влади, трактувало як „неіснуючого“. Тим часом лондонський „Таймс“ висловив згоду, що матеріяли з колишніми промовами, заявами і розмовами М. Хрущова мала совєтська політична поліція, КГБ — „Міністер Государственной Безпастності“ і що сама совєтська поліція „з якихсь причин“ передала ті матеріяли на захід. Від кого саме нью-йоркський „Тайм“ і „Лайф“ дістали ті матеріяли — ніхто з них не зраджує. Однак виявлено, що це були спершу неупорядковані й хаотичні, інколи взаємосуперечні, промови, складені в різному часі, разом на понад 275.000 слів і що американський письменник Строб Талбот не переклав їх та хронічно впроваджував. Вони появляються під заголовком „Хрущов загалом“. Видані в історію „Тайм“ перепродали їх уже видавництвам в 19-ох різних країнах за понад мільйон дол. Західні коментатори звертають увагу, що коли Совети рішили подати до відома цю справу своїм громадянам та зажадали від Хрущова й оприлюднити його заяву в цій справі, то вони лякаються, що в тих матеріялах будуть речі для теперішніх правителів дуже неприємні.

В Європі відбулися основоуючі збори Товариства св. Андрея

Ліль, Франція (П. С.) — Українські католицькі священники з терену Європи відбули основоуючі збори свого станового об'єднання, яке в наві'язанні до традицій в рідному краю буде називатися Товариство св. Андрея. Збори відбулися в Лїлі (Франція) в дні від 1-го до 12-го листопада. В зборах брало участь 14 священників, які заступали всіх дотепер зголомшених 39 членів. Присутні священники походять з терену Франції, Бельгії, Німеччини, Англії, Югославії та Італії. Всі українські Владики, що перебувають в Європі, прислали своє благословення чи привіт. Місцевий латинський єпископ Адріан Ганд особисто передав свій привіт зібраним отцям. Кардинал Ахіль Ленар, який тепер є на емеритурі і постійно живе в Лїлі, запросив отців відвідати його в його резиденції, що сталося в останній день зборів. Обидва ці достойники, відомі приятелі української Церкви, живо цікавилися проблемами українського духовенства. Збори розпочалися днем молитви й обнов. На другий день зустрічі, в середу, на соборній св. Літургії були присутні численні парохіальні місцеві українські парохії, душпастирем якої є о. Зіновій Нарожник — голова зборів. Збори вибрали обласну управу в такому складі: о. Іван Музика — голова; о. Іван Кіт — секретар; о. Йосип Андрійшин — скарбник; о. Іван Леськович та Антін Михальський — члени. До контрольної комісії вибрані (Заявлення на стор. 3-й)

Збори розпочалися днем молитви й обнов. На другий день зустрічі, в середу, на соборній св. Літургії були присутні численні парохіальні місцеві українські парохії, душпастирем якої є о. Зіновій Нарожник — голова зборів. Збори вибрали обласну управу в такому складі: о. Іван Музика — голова; о. Іван Кіт — секретар; о. Йосип Андрійшин — скарбник; о. Іван Леськович та Антін Михальський — члени. До контрольної комісії вибрані (Заявлення на стор. 3-й)

В Нью-Йорку відбувся „Ленінський симпозиум“

Нью-Йорк. — В неділю 15-го листопада, в пополуночних годинах, в Будинку Визвольного Фронту 315 Схід 10 вул., відбувся симпозиум на тему: „Ленін в різних аспектах“ влаштування з ініціативи Нью-Йоркського Відділу Асоціації Дітяч Української Культури при співучасті місцевих Відділів ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ і Осередку СУМА ім. ген.хор. Тараса Чупринки.

3 доповідями виступили: проф. д-р М. Чирівський (тема доповіді: „Ленін в науці і філософії“, ред. В. Левенець („Ленін і русифікація“, ред. Л. Полтава („Ленін і література“, маестро Т. Терен-Юсєвський („Ленін і музика“), маестро В. Ласовський („Ленін і образотворче мистецтво“), і о. В. Вазилевський („Ленін і релігія“). Вступне слово вистосував м-ро В. Ласовський. Заключне слово сказав редактор В. Давиденко. Після обговорення членки О

Інж. Мирослав Кальба відвідає союзів громади в Лос-Анджелес, Сас-Франсиско і Сіятел

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З головної канцелярії УНКОСу інформують, що в суботу, 21-го листопада, — головний радний УНКОСу й водночас секретар союзного Відділу в Денвері, Колорадо, інж. Мирослав Кальба, вибирається у службову поїздку на захід, щоб відвідати далеко від осередків нашого життя віддалені Відділи УНКОСу в Каліфорнійському і Вашингтонському стейтах. Інж. Кальба, довголітній союзний діяч в Денвері, був на останній травневій Конвенції обраний вперше на головування радного УНКОСу й то з найдаліше на Захід висунутого союзного осередку. Як репрезентант того далекого союзного Заходу, він має намір відвідати сусідні громади й допомогти їм оживити союзове життя та причинитися до побилення їх знаннях занадто життєво-забезпеченого діла, інж. Кальба радо допоможе місцевим союзним діячам і поодиноким громадянам у всіх справах, зв'язаних з забезпеченням в Українському Народному Союзі.

Інж. Мирослав Кальба

СВОБОДА
 Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1190 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For U.N.A. members monthly \$5.00.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становадженню редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ЗУАДК у потребі

З писаних і устних звітомлень, що їх склали учасники конференції Дирекції Ради Злученого Українського Американського Допомогового Комітету 14-го листопада ц. р. у Філадельфії, яскраво виділила розбіжність між надзвичайно корисною діяльністю цієї нашої центральної допомогової організації і потаємною української громади. ЗУАДК безумовно відіграє, як підкресливали присутні, якнайкраще описуючи у своїх і чужих. На Загальних Зборах цієї організації всі її члени — установи й організації хочуть мати свого представника в Дирекції чи Екзекутиві, окремі громадяни аважують собі за честь належати до неї. Але з цими амбіціями не пов'язане почуття обов'язку супроти цієї установи. Щоб зв'язатися тісніше з американсько-українськими центральними установами, змінено на останніх Загальних Зборах статут: збільшено число віце-президентів до восьми осіб. У практиці виявилось, що більшість членських установ і організацій та їхніх представників не сплачують навіть своїх скромних внесків. Внаслідок цього усіх членських внесків вплинуло в цьому році лише 245 доларів, а Коляда і Писанка, які взагалі повинні в першу чергу йти на ЗУАДК, дали всього 3,614-50 дол. Тим часом при найскромнішому плануванні неможливо діяти такою установою без річного бюджету на 10,000 дол., себто по 800 дол. місячно.

Цьогорічна величезна робота, яку ЗУАДК провів в акції допомоги потерпілим від землетрусу в Югославії, пригадала ще раз необхідність зберегти цю організацію і дати їй практичні можливості діяння. Признання, що їх дістав ЗУАДК від наших земляків в Югославії, від американського амбасадора у Београді, американського Уряду, від архієпископа Букатка — засвідчили, що ЗУАДК є добрим амбасадором українського імені у світі. З мінімальними фондами, бо зібрано всього 31,937 дол., виконано максимальну роботу, — так само, як це було з переселенню акцією. Такі можливості відкриваються для допомоги нашим бідним селянам і молоді в Бразилії й Аргентині. Авдіція президента ЗУАДК д-ра В. Галана й голови Союзу Українок в ЗСА інж. Стефанія Пушкар у румунського амбасадора у Вашингтоні виявила існуючі реальні можливості для допомоги українським жертвам повені у Румунії. Окреме величезне поле харитативної праці в самій Америці. Цю допомогову акцію в ЗСА ведуть також різні інші наші центральні установи й організації. Для координації їх дій, щоб не дублювати тієї самої праці й не витрачати марно енергії і гроші, створено Координаційну Радку Суспільної Служби при ЗУАДК. ЗУАДК не має амбіцій мати монополію право на харитативну працю, — навпаки, він радо приймає до відома, що таку працю веде інша організація, як ось, наприклад, щодо допомоги поводіням в Румунії, яку займає Союз Українок. Але члени цієї ради у Філадельфії одностайно погодилися, що потрібна згідлива й гармонійна співпраця центральної на базі узгодження.

Знаменитий приклад громадської зрілості подала Українська Студентська Громада у Філадельфії. Поважний гурт членів цієї Громади із своєю головою з'явився на тій конференції, зголосившись до добровільної співпраці з ЗУАДК'ом в ділянці суспільної служби на терені Філадельфії. Голова Студентської Громади Микола Куліш заявив: "Дотепер студенти тільки домагалися того чи іншого від громади, — тепер ми дорослі і повинні вже дати дещо громаді". Чи це було б насправді великим татаром для кожного свідомого американсько-українського громадянина пожертвувати річково для ЗУАДК'у по одному доларові?! А чи так трудно стати членом ЗУАДК'у і заплатити річково 5.00 індивідуального членського внеску?!

Жалюгідним прикладом асупільного підходу є тих кругло 2,000 осіб і родина, які все ще винні ЗУАДК'ові 60,000 дол. за переселення їх до ЗСА. Тільки мінімальне їх число все ще неможливе. В більшості це вже замужні люди, з власними домами, дітьми. Найбільш обуреними на таке явище були власне присутні на нараді студенти, які пропонували жити в драстичних заходах супроти тих осіб, включуючи з грошовими їх привізи до т. зв. Центрального уряду кредиту й до Уряду імміграції. Коли ЗУАДК дотепер не зробив цього, то теж тільки з гуманітарних мотивів, щоб не завдати шкоди українським людям.

Американсько-українська громада жертвенна. Вона дає й дає фонди на кожному добру, конструктивну ціль. Вона уможливила й ЗУАДК'ові продовжувати своє корисне діло. Варто пригадати латинську прислівку: "Вдовас дас той, хто дас швидко".

КАРАВАНСЬКОМУ "ДОДАЛИ" 5 РОКІВ

На Заході появилася нове, 15-те число "Хроніки поточних подій" з 31. 8. 70 ("Хроніка текущих событий"), яка щодав місьця появила негалеяльно в СССР, ймовірно в Москві. В ньому знаходимо нові відомості про долю Караванського та інших українських політв'язнів.

(Мюнхен — МП). — Уже в попередньому, 14-му числі "Хроніки поточних подій" повідомляло, що в квітні цього року відбулася у Владимирській тюрмі нова розправа над Святославом Караванським, якому закидали, що він під час свого перебування в концтаборі написав цілий ряд нових, "антисоветських творів". Нове число "Хроніки" подає докладніші дані про перебіг процесу проти Караванського і про відгук, що його цей процес знайшов серед українського громадянства.

Довідавшись про запланований судовий процес над Караванським, 16 колишніх політв'язнів (в тому числі Вячеслав Чорновіл та Богдан Горинь) надіслали протестний лист до голови Президії Верховного Совету УРСР і прокуророві УС-СР Гаухові, давши йому назву "Знову камерні справи?" Цей лист знайшов широкій відгук серед українського громадянства і поширюється в "самвидаві".

Проте, як можна було думати, він не мав жадного впливу на долю Караванського. Тринадцять інструкцій КГБ, "судді" додали Караванському 5 років ув'язнення до його попередніх 25, хоч це негалеяльно з совєтським законодавством, у якому говориться, що кара заселання не може перевищувати 15 років.

Хочемо при цьому нагадати, що Святослав Караванський отримав після війни 25 років каторжного заселання, потім його умовно звільнили, а згодом після того, як він написав цілий ряд праць — протестів проти русифікаційного курсу в Україні, знову заперотили до концтабору і до Владимирської тюрми, де проти нього почали нову справу.

За що ж назово "судили" Караванського? Як виходить з повідомлень, "Хроніка поточних подій" нові закиди й обвинувачення проти Караванського мають досить містерієний характер і заносять нагербівського провокацію. Нових п'ять років дали Караванському за те, що він нібито написав в концтаборі тайнописом дві статті: про замкнення Заходу зі Сходом та історію розстрілу польських старшин у Катині, доказуючи, що в Катині цих старшин помордували не німці, а совєти. Справу "відкрив" КГБ, і вона стала підставою для нового обвинувачення і засудження. "В і р о гідним" знайшов нове обвинувачення також і Верховний Суд СССР, відкидаючи 30 червня ц. р. касаційну скаргу адвоката Караванського.

Тим часом аргументи ад-

воката, що їх він ужив під час процесу і касаційної розправи, такі, що кожен нормальний і незалежний суддя негайно звільнив би Караванського від будь-якої вини. Та, як знаємо, "совєтська справедливість" керується не правдою, а вимогами КГБ.

Адвокат, як пише "Хроніка поточних подій", вимагав скасування вироку Владимирського суду, спираючись на наступні аргументи: а) тайнопис виконано друкованими літерами, і тому висновок графологічної експертизи, ґрунтуючись на письмі Караванського, цілком безпідставний; б) тайнопис виконано такими засобами, яких у жадному випадку не могло бути в'язни; в) пред'явлених рукописів так багато, що на їх виконання в'язні треба було б стільки часу, що цього аж ніяк не могли б не помітити наглядачі та в'язні; проте ніхто зі свідків не сказав, що бачили бачив Караванського за такою роботою; для читання тайнопису необхідні хемікалі чи нагрівання до високої температури, після чого текст стає видимим. У розпорядженні ж КГБ є прилад, який дозволяє читати тайнопис без його вивчення. На суді був показаний невиявлений тайнопис, з чого виходить, що його читали тільки КГБ та органи слідства. Таким чином виключається факт поширювання і факт виготовлення рукописів.

Та всі ці логічні аргументи не мали жадного впливу на "логіку" суддів, яким наказано додати Караванському ще 5 років з метою не випустити його на волю. Як виходить з попередніх вісток "Хроніки", Караванський як під час нового слідства, так і під час судового процесу виявляв непохитну й піднявудну твердість борця, який знає, що його правда свята.

В тому ж 15-му числі "Хроніки поточних подій" з 31 серпня 1970 р. знаходимо ще декілька важливих вісток про долю наших політв'язнів. До жіночого політичного концтабору ЖХ-385/3 протягом останнього часу перевели доволілітні в'язні Владимирської тюрми, засуджених на 25 років ув'язнення. Сюди належать, як пише "Хроніка":

1. Катерина Зарицька, народжена 1914 року в Коломиї, в сім'ї учителя гімназії. Закінчила Львівський музичний інститут ім. Лисенка і Львівський політехнічний інститут. В 1934-му р. арештована за участь в замасі на міністра внутрішніх справ Польщі Перацького, засуджена до 4,5 року в'язниці, звільнилася 1939-го року. В березні 40 року арештована НКВД за такі ж обвинувачення, що її пред'явила польська влада в 1934 році. У вересні 1940 р. в тюрмі народився її син Богдан. Наприкінці 1941 р. в короткий період між відступом со-

ветів з Польщі, вона була вивезена до Німеччини, де вступила в шлюб з німцем. Після війни вилучили її з Німеччини і вивезли до Польщі. В 1945-му р. арештована за участь в замасі на міністра внутрішніх справ Польщі Перацького, засуджена до 4,5 року в'язниці, звільнилася 1939-го року. В березні 40 року арештована НКВД за такі ж обвинувачення, що її пред'явила польська влада в 1934 році. У вересні 1940 р. в тюрмі народився її син Богдан. Наприкінці 1941 р. в короткий період між відступом со-

Панас Феденко

Я. А. КОМЕНСЬКИЙ ТА УКРАЇНА

Настрий Коменського під впливом цих подій раптово змінився. Він повірив, що протестантизм Швеції з своїми союзниками виступить також проти держави Габсбургів і допоможе чехам визволитися. К о м енський сподівався, що союзниками Швеції будуть Семигород, Україна і кримський хан. У своїх листах він висловлював радість, що "римско-католицьке духовенство всюдитікає", що кримські послі поздоровили шведського короля і запропонували йому дружбу. Коменський надіявся, що, коли дійде до мирного договору, то він має бути поширений на Україну і Крим.

В жовтні 1655 р. Коменський писав до свого зятя Фігулою, що семигородський князь незабаром почне війну проти Польщі. Він тішився звісткам із Семигороду про союз Раковця з гетьманом Хмельницьким.

На прохання семигородського дипломата Павла Коменський склав питання для передачі шведському королю в справі семигородсько-шведського союзу. В одному питанні загалом також про Україну: козаків, союзники бажаючі прихильності князя Раковця. В їх інтересі, щоб шведський король не поспішав починати війну проти Москви, бо це пошкодило б Україні і Семигороду. (Cum Cosaci conjuncti Moschi amici clementiae suae celsitudinis magno ambitu non solum affectent, sed implorent... Ne in illa illorum affectione suscipienda aliquid praecipitante fiat, quod utrinque detrimentum esse possit". J. Kvačala, Korespondence, J. A. Komenského, Praha, 1898, ст. 202).

Цей лист цікавий тим, що показує, що вже 1655 р. Хмельницький не був задоволений союзом з московським царем і шукав союзу з шведами і семигородцями і наддунайськими князівствами. Але уряд України не хотів виступати проти Москви, поки не була закінчена війна проти Польщі.

Тим часом польські патріоти зробили зручний дипломатичний курс: восени 1656 р. вони "вибрали" на польський трон царя Олексія Михайловича з умовою, що московський цар стане королем польським після смерті Яна Казимира. Це так заохотило московського царя, що він припинив війну проти Польщі і почав війну проти шведів, які були окупантами великої частини Польщі.

Цей несподіваний оборот уважав уряд України за грізну небезпеку для козацької держави. Хмельницький поспішав домовитися з Семигородом і Швецією. В пляні Хмельницького був розділ Польщі між Швецією, Семигородом і Бранденбургом, щоб король польський зовсім не було. В переговорах з шведами в Чигирині 1656 р. українці заявили про своє "правна на всю давню Україну або Русь аж до Висли". (Jus

totius Ucrainae antiquae Vel Kholonlaiae usque ad Vistulam). Коли це діялось у міжнародній політиці над осідком Єдності Братської в Лешні, сталася біда: в квітні 1656 р. поляки напали на місто і спалили його. В пожежі згоріла й бібліотека Коменського. Коменський почасти врятуватися від погрому: він перебрався в Голляндію. З цього далекого краю Коменський не перестав цікавитися подіями на Сході Європи. Він покладав великі надії на союз протестантських і православних держав, але скоро ця коаліція розпалася.

В січні 1657 р. князь Семигороду Юрій Раковці рушив на Польщу і йому на поміч прийшов шведський король. Хмельницький послав корпус під командуванням полковника Антона Ждановича до цих союзників. Однак, між союзниками не було згоди: князь Семигороду і шведський король снували пляни, зовсім протилежні: і той і другий мріяв про короля польського... і при тому кожний сподівався, що Україна буде знов провінцією Речі Посполитої. Шведський король мусів покинути кн. Раковця, бо Москва і Данія почали війну проти Швеції. Семигородське військо вирушило на Україну, де зустрілося з армією полк. Ждановича. Москва знала про союз України з Семигородом, і відтілює послав агента агітаторів намовляти козаків проти союзу з "лютеранами" семигородцями.

Жданович покинув семигородське військо на Поділлі під Меджибожем і рушив на схід. Це дало змогу полякам і татарам оточити семигородське військо в липні 1657 р. і Раковці мусів капітулювати. Довідавшись про відступ Ждановича на схід, Хмельницький послав свого сина Юрія з військом на поміч семигородцям. Однак, недалеко від Меджибожа, де військо доходилося до капітуляції князя Раковця і вернулося назад. Невдача так вразила гетьмана Хмельницького, що він був спаралізований і незабаром умер.

Про розпад цієї коаліції доводився в Голляндії і Коменський. 10-го жовтня 1657 р. він писав лист, повний жалю, в Лондон до свого приятеля: "Гай-гай, такий нещасливий кінець шведської війни! Ми сподівались визволення з-під ярма антихристівської тиранії — і ось ще глибше загрозил в болото! З яким завзяттям козаки, москвичі, шведи, нарешті семигородці почали були війну проти поляків... однак, ми зносимо гнів Божий за гріхи наші". (Kvačala, Korespondence, ст. 224).

Про українців писав Коменський з великою симпатією і після катастрофи князя Раковця під Меджибожем. Його гішло, що "козак" писали турецькому султанові, щоб не нападав на Семигород, загрожуючи в

Л. Колесенка

СУЧАСНА ЖІНКА

Часто читаємо в пресі про кампанію в справі "визволення жінки". Чусмо звідусіль коментарі та відгуки, навіть по домах ведуться живі дискусії. І падають запитання: Чи дійсно потрібні й доцільні оті маніфестації по різних містах і містечках Америки? Чи може вже перестати говорити про дискримінацію жінки, а спрямовувати свої сили й шукати покищо невидимого зла, яке криється не так уже далеко?

Треба признати, що теперішня жінка може зовсім вільно користуватися правами досі належними лише чоловікам і може будувати

своє окремішне незалежне майбутнє, що ще донедавна, в початках емансипації, вигадувало на фантастику й невідійснену вигадку. В чому тоді зло? В чому ми схибили? В допомозі мені йде сучасна популярна американська письменниця Анна Морров Ліндберг та її книжка "Дар м о рського дня".

Вона пише, що жінка виправді здобула уже собі становище серед суспільства, але ніяк не адала собі, зважаючи на те, що духово вона по-вільно вичерпується. І хоча в минулому не було змеханізованих, модерних устатковань, жінка при багаті спокійніших умовах життя, при менше скомплікованих зайняттях, знаходила більше часу на сконцентрування думки й на поглиблення способу ідентифікації. Тепер платити данину за всі ці свої виграші: пофорування, безупинним купуванням різних продуктів і одягу (у це, розуміється, часопіх) й розпоряджеться на "хвещу" малаоважних проблем. Тоді яка розв'язка? Лікарі, різні таблички, а вкінці й де нічого не помагає.

Жінка забуває, що треба хоча б раз на рік пошукати самотності, часами кілька годин, часами лише кілька хвилин — це наче б замешкати "на своєму власному острові" і залишити думки плінити: рівно, вільно й спокійно. К о н центрватися, аналізувати, зглиблювати і цим самим будувати "теорію свій окремий", духовий світ. За всяку ціну відійтися від нерівного ритму життя, а пікуватися своїм історичним джерелом буття — постійним удохловенням. Цим самим жінка повніше зможе дарувати свою діяльність і теплої родни, а своєю душевною рівновагою може стати запорукою рятунку нашої культури.

Прочитавши книжку письменниці і проаналізувавши наше теперішнє буття, вважаю, що нам не кончеє сучасні "визвольні жіночі рухи". Сьогодні вони розвиваються з ціллю і не мають чіткого окреслення. Особливо важливе сьогодні — це стремління відшукати самого себе в абсолютній тиші й спокою. Напа повинність — ризикнути нашу духовність і жити повноцінно, щоб могли іти себе давати іншим. Наша синтета — це твердість, коли навіяється відповідна ситуація, але й велика ніжність, при цілковитій душевній рівновазі. Сидна адала дасть змогу відкрити себе і інших у час теперішнього нерівного ритму. І як це надивно, впоряд із відкриванням нових планет, з останніми нових міжпланетарних допіг і просторів, різних технічних винаходів, кудись дивається й зникає притаманна всім попереднім сторіччям — вічна жіночість.

Попереду згадано, що Москва своїм втручанням перешкодила успішній союзу Хмельницького з Раковцем і Швецією. Це добре знав Коменський. Тому в його листах знаходимо неприхильно до Москвитини. Він тішився поразками московського війська. Наприклад, 2 грудня 1661 р. Коменський писав у Лондон:

"Із Борусії (Прусії) приходять дивні вісті про поразку московців: убогий народ москвитин, народжений для ударів, незвиклий прийняти нічого іншого окрім ударів... Народ нетямущий, найтупіший". (Misera gens, Moscovitae, ad plagas nati, nil nisi vitas accipere assueti... Gens ignavissima, stupidissima... (Patera, Korespondence, ст. 232).

Нічим іншим, як гнівом на московський уряд, що зруйнував своє втручанням політичні пляни Коменського, слід пояснити ці його слова в листі. Поразка московського війська, про яку згадує тут Коменський, то була, мабуть, к а п ітуляція востоди Шереметєва під Чудновом 1660 р.

життя та важкої праці на землі. Інколи траплялися жінки в "денімах" — широким штанах, що їх одягали мусульманські жінки. Діти з веселими обличчями на кожному кроці махали нам ручками. В Баянлуці я заіхав до професора Івана Печуха, голови Комітету Народострої Боснії-Герцеговини. Тут мене прийняли надзвичайно гостинно. Професор Печух очолює комітет, що відповідає за розподіл пакунків, масово присланих до Баянлуки після землетрусу. Комітет складається з українців (які є в більшості), італійців, поляків, латинів, що живуть у Боснії.

З професором І. Печухом відвідав я у місті наших земляків. Не можу їх усіх перелічити, але мушу признати, що ширших, присмішких людей не зустрічав ніде. Всі запрошували до себе, просили, щоб я розказував про Америку, частували мене різними смачними стравами, поклали запашною турецькою кавою і... "ракією". З

своємаи на очах діявали братам з Америки за пакунок. Очевидно, пішов я й до Міської Ради обговорити деталі мого фільмування. Була у Міністерстві Інформації та Допомоги. Моя справа була не з легких. Причиною цього був факт, що я був першою особою, яка бажала зробити фільм у Боснії. Тільки за декілька днів дістав дозвіл на фільм про землетрус як центральну тему, а не про життя українців. На фільмування життя українців мусів би я мати окремий дозвіл, авторизований в Београді.

(Далі буде)

Микола Куліш

СТАРІЙ, ІНШИЙ СВІТ...

Велком ту Югославія!

Альпі залишилися позаду, під крилом літака свіла якогось міста. Чую голос капітана: "За десять хвилин приземлимося у Загребі, в Югославії". Оце тільки усвідомив, де знаходжуся і куди лечу. Досі Югославія була для мене лише назвою, буквами в газетній статті, останньою рубрикою на летушньому квитку. Тепер її бачу реально під собою. Стає трохи страшно. Починаю журитися, що скажу, коли побачать у мене 2,500 футів фільму і повно апаратури. Чи затримують на летовищі, аж довідаються, хто я такий? Чи може вже знають і чекають на мене? В голові починає кружля-

ти зовсім виразне бажання — вертатися поки ні пізно, покинувши й думку про фільмування. Стукіт коліс по асфальту нагадує, що пізно, час висікати з валізкою, апаратом та тринижком висідаю з літака. Надворі падає дощ. Сідаю до автобуса, що підвозить нас до головного будинку летовища. Крізь вікно бачу два ряди військових літаків. Виглядають як "міґи", на крилах видніють червоні зірки. Дивно, чому на пасажирському летовищі стоять військові літаки. І знову закрадається думка: чи не вернутись поки не пізно? Висідаючи з автобуса, завважую біля дверей двох тинців у дощовиках та капелю-

хах. На кожного, хто проходить у двері, кидають фотографічний погляд. Наближаюся до дверей і бачу, як один із них дивиться в мій бік і прямиє до мене. Він у мене зовсім близько, витягає з кишені руку, і мені здається, що в руці або наказ мене арештувати, або пістоля. На мот превельке здивування, тип простягає до мене руку з словами:

— Велком ту Югославія! Він бере з моєї рук тринижок і веде мене через будинок на перевірку. По дорозі пояснює англійською мовою, що йому відомо, що я з Америки, і він хоче мене позбавити довірої черги пасажирів, між якими я — єдиний американець. Додає, що інших будуть довше перевіряти, бо уряд має проблеми з наркотиками.

Підходимо з ним до стола. Тут стоїть жінка в летунській уніформі. Він передає їй тринижок і, попрощавшись, відходить. Я чекаю біля стола, поки жінка оглядає мій паспорт. За кілька секунд з'являється той самий тип з мостою валізкою.

Тепер він без плаща і має на собі таку, як і жінка, уніформу. Жінка приймає печатку на мому паспорті, і я прохажую до почекальніни.

З голосника ліне голосна музика, прислухаюся і чую "бітлів", вони співають відому пісню "Даймо мирний нагоду". Трохи приголомшений, іду в напрямі написів "Герт-рент е кар" та численних "Кока-кола". Під тим рідним написами сідаю на валізку і вперше вільніше відлижую, навіть трохи з себе підсміхаючись. За пару хвилин енергійно відмахуюсь від численних таксікарів, пам'ятаючи їх добре з Лондону і особливо з Мюнхену. Мабуть, усі таксікарі світу походять з однієї родини. Знаходжу автобус, що їде до міста, і, вже розташувавшись у ньому біля вікна, бачу мого "типа", який махав мені рукою і кричить:

— Геф е найс візніт! Автобус минає великий напис "Загреб", під яким маленькими буквами читаю: "Пийте кока-колу"...

Баянлука

Розкішне мале містечко посеред зелених горбів — це ославлена Баянлука. Я приїхав туди поїздом із Загреба. В поїзді мав першу зустріч з югославськими селянами. Три старі бабусі вертали з базару в Загребі. Погодились просидіти з ними в купе мовчки, розглядаючи одне одного з цікавістю. Потім бабусі почали витягати з своїх міхів хліб, ковбасу і обов'язково, як і пізніше переконався, "ракію", міцну домашнього виробу горілку з снівком чи ґрушом. Бачу, що, витягнувши це добро, бабусі кидують на мене вдовольні погляди. Врешті одна наважилася і простягнула мені шматок ковбаси. Я відмовляюся на мигах і показую, що неголодний. Але ковбаса не вступається. Тоді я вже й їм. Раптом усі три бабусі нараз загавкали. І вже з трьох сторін долітають до мене деякі зрозумілі слова (вони — сербські): молодий, треба їсти і, таке інше. Решту дороги —

три години я їм, пив, "ракію" і трохи розмовляв. В'їхали до Баянлуки, співаючи сербських пісень досить згідним квартетом.

На станції в Баянлуці був я вже сам, бо мій супутник, "вазля" автобус, а я ще стояв, думаючи, як мені відірвати ноги від землі, що, здавалося, ніче їх хтось запхав у цемент. Стояв і дивувався, як це вони могли поїхати таким атлетичним бігом. Розпихаючись літками, вони такій свої автобус, узяли". На мот стає, коло станції стоїть кілька приватних авт. До одного з них я вприснеся і таким чином вигідно в'їхав до міста.

По дорозі мав першу нагоду пригледитись людям, що йшли або їхали возами. Чоловіки переважно в темних блузах та кольорових сорочках з комірцем, виложеним об'язково по-українському, що я вже й їм. Раптом усі три бабусі нараз загавкали. І вже з трьох сторін долітають до мене деякі зрозумілі слова (вони — сербські): молодий, треба їсти і, таке інше. Решту дороги —

83. Відділ Союзу Українок в Нью Йорку

— влаштовуює —

в неділю, 22-го листопада 1970 року
від ГОД. 9-ої РАНО до 2-ої ПО ПОЛ.

ЯРМАРОК

в Домі Ветеранів у Нью Йорку, Н. Й.
(33 Схід 7-ма вулиця)В ПРОДАЖУ ДИТЯЧІ ІГРАШКИ, ВИШИВАНІ
СУКОНКИ, ВИШИВКИ ТА ІНШІ ГАРНІ РЕ-
ЧІ. ТАКОЖ В ПРОДАЖІ ДОМАШНЄ
ПЕЧИВО.

ЗАПРОШУЄМО ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО.

Літературно-Мистецький Клуб
Дослідний Інститут ім. В. Липинського
у Філадельфії, Па.СУБОТА, 28. ЛИСТОПАДА 1970 Р.
ЗАЛІ ТРИЗУВА, 4932 Н. Брод вул.„ВРАЖЕННЯ З МІЖНАРОДНОГО ІСТОРИЧ-
НОГО КОНГРЕСУ В МОСКВІ ТА ПОДРОЖІ
ДО УКРАЇНИ“

ДОПОВІДАЧ:

Проф. Д-р Іван Лисяк Рудницький
Початок о год. 6:30 вечора

Даток 2 дол., для молоді 1 дол. Гостей щиро вітаємо.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ
ІНСТИТУТ при НТШ

Наукова Конференція

відбудеться в суботу, 21-го листопада 1970 року в годині
5-й веч. в залі НТШ, 302 Вест 13-та вул., в Нью Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Сотні. З. Стефанів: Відкриття.
2. Проф. М. Заклинський: доповідь на тему „Хто має
головну заслугу в успіху Листопадового Чину“.

Дирекція Українського

Вхід вільний. Військово-Історичного Інституту

КЛІВЛЕНД — ЛОРЕЙН — ДІТРОЙТ
СЕНТ КЕТЕРІНС — ТОРОНТО
І ОКОЛИЦІСПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ
ОСЕРЕДОК ім. ПІЛИПА ОРЛИКА в ДІТРОЙТІКОНЦЕРТИ
НАПЕЛІ БАНДУРИСТОК

під мист. кер. ПЕТРА ПОТАПЕНКА

Оновлена програма: українські народні пісні,
коляди і щедрівки.ЛОРЕЙН: неділя, 6. грудня 1970 року
год. 2-га по пол., Український Народний Дім, 2430 E.
28th Street, Lorain, OhioКЛІВЛЕНД: неділя, 6. грудня 1970 року
год. 6-та веч., Schaaf Junior High School Auditorium,
5983 W. 54th Street, Parma, OhioДІТРОЙТ: неділя, 20. грудня 1970 року
год. 5-та по пол., Fitzgerald High School Auditorium,
28200 Ryan Rd., Warren, Mich.
(Додаток з концерту на Українську Вищу Школу)СТ. КЕТЕРІНС: субота, 2. січня 1971 р.
год. 6-та веч., Український Чорноморський Дім, 455
Welland Avenue, St. Catharines, Ont., CanadaТОРОНТО: неділя, 3. січня 1971 року
год. 5-та по пол., Український Дім, 83-85 Christie,
Toronto, Ont., CanadaУКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ
МЕЛОДІЇ

д-ра Зіновія Лиська

У продажі 5 томів, 576 сторінок кожний, ліксовано ви-
дає, разом 5,083 сторінок. Ціна: 11,477 песен.
6-й том у друку.В першому томі 8 показників кодифікують пісні за дже-
релами, назвами, територією, жанрами, багатого-
лоссям, ритмікою, мелодією і формою.Монументальний твір, рекомендується бібліотекам, кин-
голюбам, мовникам, музикантам, хористам і любителям
культурних надбань.Ціна 12,00 дол. за том. Замовлення і належність шліть
до:

"СВОБОДА"

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Продовжується акція за введення
українознавчих предметів на постійних
університетах

Чикаго (М.С.) — Дня 24-го жовтня тут в залі УНССоюзу відбулася нарада з участю старших громадян і представників української високошкільної молоді, під час якої професор Історії Істери Іллінойс Університету в Чарлстоні д-р Ст. Горак виступив з доповіддю про потребу і можливості введення українознавчих предметів в програму викладів тих постійних університетів, в яких, в більшій кількості, студіюють студенти українці. Реферат д-ра Ст. Горака доповнила своїм вступом професор славистики згаданого університету д-р Марія Ов-

чаренко, а далі слідувала обширна дискусія, в якій прийняли участь інші присутні професори місцевих чи сусідніх американських вишніх шкіл і студентська молодь. Своєю акцією за введення українських предметів до постійних університетів д-р Горак розгортає з платформи спеціального, заснованого в березні ц. р. на копіюванні викладів тих постійних університетів (АААСС) „Комітету Студентів Національності ССР“ в якому він приймає активну участь, як голова організаційного сектору. Незалежно від цього, конгресмен Р. Пуцінські вніс у Конгресі

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ СВ. МИХАІЛА ТА
ОСЕРЕДОК СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
в НОНКЕРСІ, Н. Й.

— влаштовують —

СПІЛЬНУ
ЗАПУСНУ ЗАБАВУ

в суботу, 21-го листопада 1970 року

в НОВОМУ

Українському Народному Домі

301 Parkside Avenue, Yonkers, N.Y.

Оркестра ГО-ГО

ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ДО УЧАСТІ.

Увага! Філадельфія і околиця! Увага!
СВІТЛИЧКА УЗХ у ФІЛАДЕЛФІЇ, Па.
запрошує всіх на представлення

„ЧЕРВОНА ШАПОЧКА“

у виконанні СУА з БЕТЛЕГЕМ, Па.

в неділю, 22 листопада, 3:30 по пол.

в ЦЕРКОВНИЙ ЗАЛІ

при Роланді й Марвіні.

Вступ 1.00 долар

УКРАЇНСЬКА ЖІНОЧА ДОПОМОГОВА
ОРГАНІЗАЦІЯзвертається з великим проханням до Родичів, щоби
дарували українські шкільні підручники

всіх клас, а також

прочитані українські книжочки

до висилки їх

до Аргентини і Бразилії

Запобігання велике. Складати їх до дошки УЖДО
при 77 Друга Ave, Нью Йорк, Н. Й. щодня, заміном се-
реді, суботи, неділі до год. 1-ої, або висилати до:
Ukrainian Women Relief Ass'n c/o Dr. M. Kryzhanowsky,
77 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

Наукове Засідання

Комісії для дослідів над пореволюційною
Україною і Радянським Союзом.

Доповідь — проф. ІВАНА БАКАЛО:

„ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ПОЛІТИКИ ЛЕНІНА
В НАЦІОНАЛЬНОМУ ПИТАННІ“.Засідання відбудеться в неділю, 22-го листопада 1970 р.
о 4-й год. дні в будинку Академії: 206 West 100-та вул.,
Нью Йорк, Н. Й.ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ БРУКЛІНА — ВІДДІЛ УККА

Неділя, дня 22-го листопада 1970 р.

о год. 5-й по пол.

в ЗАЛІ УНДОМУ, 216 Гранд вул., Бруклін, Н. Й.

— відбудеться —

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В програмі: Святочна промова — Володимир Левинський.
Хор Церкв св. Духа, Бруклін, солісти, дуети, хорні
пісні, декламації молоді СУМА, інсценізація „Ой впа-
ли стрілець“. При фортеп'яні п. Л. Ройковський.

Запрошуємо Громадянство і Молодь взяти участь.

61 ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

у ВІШПАНИ, Н. Дж.

запрошує Громадянство

НА ДОПОВІДЬ

п. УЛЯНИ ЛЮБОВИЧ

(Автори книжки „Розкажіть Вам про Казахстан“)

яка відбудеться

21. листопада 1970 р., о год. 5:30 веч.

в ЦЕРКОВНИЙ ЗАЛІ, Rt. 10 Whippany, N.J.

УПРАВА

Д-р Мед. ПЕТРО ФЕДОРІВ

ВВІСЛИВО ПОВІДОМЛЯЄ

ПРО ВІДЧИНЕННЯ

ЛІКАРСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

у ФІЛАДЕЛФІЇ, Па., 4783 Норд 12-та вул.

Години прийняття за попереднім зголошенням
на число телефону DA 9-3165.ЗСА законопроект (ч. 14910),
ЗСА мали 6 постатей центри
етнічних студій, і ті центри
мали 6 в результаті довести
до складання таких програм
навчання для початкових,
середніх і вищих шкіл, в я-
ких було 6 достатньо вивче-
лене походження, праця і
заслуги супроти Америки
даного етнічної групи. Акція
спонсорована Комітетом Студентів
Національності ССР
а в тому аспекті і д-р Го-
рака, має на принципі перед-
усім українську університет-
ську молодь. Правда, в остан-
ньому часі відновлено, що
деякі університети, як
от Пенсильванський, а в про-
му році Іллінойський (Ур-
бана) і приватний Норте-
стер у Чикаго ввели вже
частково українську мову чи
літературу до програм сла-
вістичних студій, однак, ста-
лось це, здебільша, завдяки
ініціативі департаменту сла-
вістики даних університетів,
та й число студентів - укра-
їнців цих дисциплін дуже
мале.

А тимчасом акція, започаткована на терені с. Іллі-
нойс і інших стейтів, де є бі-
льша кількість українських
студентів, має на увазі ак-
тивну мобілізацію українсь-
кого студентства, яке повин-
но не тільки організувати і
домагатись введення украї-
нської мови чи літератури на
даному університеті, але й
історії України, економіки і
т.д. і вписуватись на ці ви-
клади, без уваги на який чи
інший напрям своїх інди-
відуальних студій. Вся ця
акція повинна бути коорди-
нована, до деякої міри, з ук-
раїнською професурою ви-
шніх шкіл даного терену, а
в дальшому, якщо перші ре-
зультати такої акції будуть
задовільні і якщо студенти
наші справді піднімуть пи-
тання це серйозно, тоді в бі-
льших університетських це-
нтрах постанову Товариства
Піклування Українськими
Студіями, сперті так на ін-
дивідуальне членство як і
збірне різних організацій.
Пого цілю буде координу-
вати і стимулювати цю ак-
цію, яка повинна б охопити
не тільки університети, але
і середні та початкові шко-
ли з українською етнічною
більшістю. Першим кроком
до цього на терені Чикаго
(і ст. Іллінойс) буде шир-
ша конференція з студента-
ми - високошкільниками сте-
йтових університетів, а якій
у всій ширині це основне пи-
тання буде поставлене на
обговорення. Цю конферен-
цію, що відбудеться 18-го
грудня ц. р. організує Комі-
тет за введення українозна-
вчих студій в стейтових уні-
верситетах Іллінойс, а в його
склад входить трьох стар-
ших громадян і п'ять сту-
дентів.

На передодні конференції
будуть проведені наради з
усіма існуючими на терені
Чикаго студентськими орга-
нізаціями.

ЗАПРОШУЮТЬ НА
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
НА БРУКЛІНІ

Бруклін, Н. Й. — 3 ініці-
ативи Відділу УККА та з
підтримкою місцевих органі-
зацій у неділю 22 листопада
в залі Укр. Народного Дому
при Гранд вулиці на Брук-
ліні о 5-й по полудні відбу-
деться Свято Листопадового
Зриву. Промовлятиме ред.
Вол. Левинський, співавши хор
церкв св. Духа під дирижу-
ванням маестро Лева Рейна-
ровича, який виступає теж
із солістами; дуети у ви-
копанні М. Стефанівича і Р.
Шайди, декламації молоді з
Осередуку СУМ.

НОМЕР ВІДОМНИЙ АКТОР
СТЕПАН ЗАЛЕСЬКИЙ

Мельбурн, Австралія. —
Талановитий український ак-
тор Степан Залеський не-
сподівано помер у Австралії
на 55 році життя, дня 31-го
жовтня 1970 року, осиротив-
ши дружину, акторку Ірину
Залеську й дальшу родину.
Незадовго перед смертю, що
дуже вразила всю українсь-
ку спільноту в Австралії, він
режисерував комедію Бенет-
ті „Вагнерів троянда“, яка з
успіхом йшла у різних міс-
тах для українців в Австра-
лії, на відзначення ювілею
акторської праці дружини,
п-ї Ірини Кобзар-Залеської,
яка дебютувала 25 літ тому
в „Каміному Господарі“ Ле-
сі Українки, у Львівському
Театрі опери і балету. Сл. п.
актор Степан Залеський та-
кож дебютував у тім театрі,
потім виступав у театрах в
Львівку, Австрії, в Німеч-
чині і в Австралії, у Мель-
бурні. Однією з останніх, ви-
конаних з великим успіхом
на сценах у кількох містах
Австралії, була його потрій-
на роль в одній особі — Ак-
тора, Архітекта і Воєна Ар-
мії УНР, у п'єсі „Актори“.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНССОЮЗУ!

Ділимось сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 14-го листопада 1970 р., за смертю Насвітіними Тайтами,
відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий

БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

СТАНІСЛАВ РУБЧАК

б. суддя Окружного Суду в Станіславові, сотник-аудитор УГА.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 17-го листопада 1970 р. з похоронного заве-
дження „Литви“ і Литви на кладовищі Hollywood в Юніоні, Н. Дж.

Горем прибиті:

ІРЕНА МАРТИНЕНЦЬ — донька з Родиною в Німеччині
ЗЕНОН — син з Родиною
Родина в Краю
Близька і дальша Родина в ЗСА

Ділимось сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що дня 8-го жовтня 1970 р. у Львові, відійшов несподівано
у Вічність на 80-му році життя
наш Найдорожчий ТАТО, СТРИП, ДІДО І ПРАДІД

бл. п.

АНДРІЙ БАЗЮК

б. старшина УСС і УГА, учасник Визвольних Змагань.
ПОХОРОН відбудеться в суботу, 10-го жовтня 1970 р.
у Львові, Україна.

В сороковий день смерті
СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ відбудеться в Укра-
їнській Католицькій Церкві Богоявлення Господнього
в Рочестері, Н. Й. в понеділок, 16 листопада 1970 року,
о год. 9:00 ранку.

Горем прибиті:

син — ВАСИЛЬ і МАРІКА — синава,
Рочестер, Н. Й.
синава — ТЕКЛІЯ, Віндзор, Канада
внук — ЯРОСЛАВ з дружиною
МІКОЛАЙНОЮ
внучка — ОЛІЯ з мужем МАРІЯНОМ і
правнуками: БОГДАНОМ і МІХАСЕМ,
Віндзор, Канада
братанок — ВАСИЛЬ ПІУЛЬГАН з дружиною
ГАЛЕЮ та дітьми, Торонто, Канада
та всі близькі і дальша Родина в Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

бл. п.

Олени Володимирівни
ЧЕХІВСЬКОЇ

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 22-го листопада 1970 року

о год. 12-й дня, після Служби Божої
в Українській Православній Церкві
СВ. ВОЛОДИМИРА в НЬЮ ЙОРКУ
(180 West 82nd Street)

РОДИНА

ВІННИЧЕНКІВСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

31 жовтня 1970 року в залі Українського Інституту Америки в Нью-Йорку відбувся літературний вечір з нагоди 90-річчя від дня народження Володимира Винниченка. Вечір улаштувала Комісія УВАН для охорони і збереження літературної спадщини В. Винниченка та об'єднання українських письменників. Слово.

Можна критично ставитися до В. Винниченка, як до політика, але не можна викреслити Винниченка з української літератури. Він увійшов до історії літератури, його читають сьогодні. На Винниченківському вечір прийшла повна зала людей, і треба дякувати ініціаторові вечора проф. Г. Костюкові і режисерам О. Добровольським та П. Гіряковим, за такий вечір.

Вступне слово Г. Костюка було коротке. Він нагадав про ентузіазм, з яким зустріли прихід молодого Винниченка в літературу. Леся Українка та Іван Франко. «Де ти такий узлявся?» писав Франко. Статтю з цими словами тепер не вміщують до збірки його творів. Писав Винниченка не перевидають сьогодні ані на Україні, ні на еміграції.

Одне з ранніх оповідань Винниченка — «Момент» прочитав артист М. Яблоновський. Група артистів (П. Гіряк, В. Змії, М. Пришляк, Р. Шуган, М. Яблоновський) прочитала оповідання «Раб краси». Н. Гіряк — неперевершений мистецтво слова. Він говорить, і зразу злітають зорі образи. А у раннього Винниченка їх багато, вони насичені кольорами, вони живуть, повні крові й плоти. Молоді виконавці уже досягли різних ступенів майстерності; швидко, мають у кожному слові. Вони зуміли прочитати Винниченкове оповідання. Пишу ці рядки кілька днів після вистави, а в уяві селянський молодик, якому все сумно (тепер кажемо «хронічна депресія») все він грав жалюгідних пісень на сопілці. А почув оркестру і забув «раба краси» все на світі, і працю, і кохану дівчину.

В другій частині вечора група акторів виконала монтаж Винниченкових драм «Між двох сил», відбудувалися на початку 1918 року в одному з провінційних міст України. Лишаю літературним критикам судити про мистецьку вартість драми. Я сприйняла її як документ часу, репортаж, написаний під свідомим враженням; оцінку подій на Україні. Драма

Ольга Кириченко виступала в ролі героїні Софії. Читала майстерно. Сьогодні не віриться, що людина в часі революції могла бути як така наївною. Але було! Ходили як ідеали до більшовиків, і як відомо, не тільки українці.

На загал літературний вечір удався. Твори Володимира Винниченка читали добре.

Любов Дражевська

УКРАЇНКА ПРОСІТУС КЮСТЮМІ ДЛЯ ТЕАТРАЛЬНОГО ЦЕНТРУ

Вінніпег. — Українка, мода мисткиня Ненсі Паньків, завідує гардеробом театральних костюмів Манітобського Театрального Центру. Вона не лише відповідає за готовість тих костюмів до вжитку на сцені в різних анставах, а й проєктує нові для підготовлюваних вистав, підбирає для акторів усе потрібне, включно із взуттям та біжутерією. В гардеробній Манітобського Театрального Центру є вже біля 500 костюмів.

Срібний ювілей подружжя панства Катерини і Миколи Кунків

Панство Катерина і Микола Кунки 25-го жовтня ц. р. відзначили 25-ліття свого подружнього життя. Відзначення відбулися в ресторані п. Йосифа Ляховича в Глен Спей, Н. Й. Присутніми були діти Ювілярів та члени родини, друзі й знайомі. Найстарший син Панства Кунків Петро дякував Батькам за добле виховання та невтомне піклування про своїх дітей. Він бажав їм в

здоров'ї та щасті дочекатися Золотого і Діамантового Ювілей Подружнього Життя. Також інші присутні склали гратуляції та бажання здоров'я й дальших життєвих успіхів Ювілянтам. На світліні Ювілярів країною, ювілейний торт. Члени родини панства Кунків є членами УНС. Від імені Богдана Хмельницького в Брукліні, Н. Й.

(М. К.)

Доповідь проф. Бориса Мартоса в Ньюарку

З рамена Союзу Українок 86-го Відділу в Ньюарку, 10-го листопада ц. р. відбувся вечір в честь Симона Петлюри, з доповіддю проф. Бориса Мартоса. Голова Відділу пані Люба Липичак привітала й представила нашого колишнього прем'єра Української Народної Республіки Бориса Мартоса і при цьому згадала про важливі факти з його життя.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою. Він одразу своє життя зв'язав з революцією, а не з кар'єрою.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти поєднали тільки засобом накреслення характеристик поєднанні Симона Петлюри.

Уже в молодих шкільних роках С. Петлюра знаходив призначення своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри.

ДЕРЖАВНІ ПРЕМІЇ В СССР

Цьогорічні нагороди Державною премією СССР 1970 року в ділянці науки і техніки і «в ділянці літератури і мистецтва» виразно показали, що сучасний ЦК КПСС найбільше зацікавлений в технології, в технічно-економічному розвитку імперії: за здобутки в ділянці науки й техніки нагороджено 15 колективів з сотнями співробітників, а за досягнення в ділянці літератури й мистецтва — 7 осіб та три колективи. Між ними найбільше нагороджено родин. З діячів культури й мистецтва в союському розумінні в Україні нагороджено лише одного, Павла Вірського, як «народного артиста СССР», за «концертні програми 1966-69 років в державному заслуженому ансамблі Танцю Української ССР», про що повідомляється в 7-го листопада.

15 000 НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ

Московські «Ізвестія» з 10 листопада повідомляють, що на Україні в 15 000 населених пунктів впроваджено кілька років немає зареєстрованих будь-яких правонарушень. Газета подає, що «всє це — наслідок щоденної праці й заходів багатьох сотень тисяч людей, криво зацікавлених у охороні порядку та виконанні відповідей і габельних явищ». Однак, розповідаючи про міліціонера в Донецькому Уляницького, газета зазначає, що міліція має обов'язок не лише карати за вчинки, чи попереджувати погані вчинки, а й допомагати влаштувати на працю тих, яких випущено з тюрем.

НОВИЙ КОМУНОКАП-СЬКИЙ ГЕРБ?

Під час відзначування 21-ї річниці з часу встановлення червоного режиму. Мао Тседун в Китаї, у Пейпінгу та в інших містах над офіційними трибунами було вивішено нової форми герб, репродукований на фотознімках міжнародними агенціями новин. Новий герб, як і раніше, має в своїй основі ті ж самі серп і молот, що й має і союська емблема. Але в китайській версії до них додано навіс, що й рушницю, як символ оборони країни — або ж напад на інші країни, залежно, хто як цю символіку буде трактувати. Не відомо, чи новий серпо-молот-рушничний герб буде проголошений новим постійним державним знаком червоного Китаю.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

ЛІКАРСЬКИЙ ДОВІДНИК

Ціна: 15.00 дол. з пересилкою.

Замовлення і належність (тільки чеки або поштові перекази) слати до:

СВОБОДА

81-83 Grand Street

Jersey City, N.J. 07303

У Ст. Томас в Канаді вулицю „Кент” названо „Українською”

Сент-Томас, Онтаріо. — Місцеве радіо, телевізій і щоденник „Ст. Томас Таймс Діжнел” повідомили в жовтні, що на прохання українських жителів міста Ст. Томас у південно-західній частині області Онтаріо, міська управа і суд без жадних застережень вирішили перейменувати вулицю „Кент” на „Українську”, щоб так вшанувати зразкових громадян українського роду у тому місті. Всі потрібні старання про перейменування вулиці поробив Комітет, яким керував громадський діяч Д. Падучак і до складу якого входили переважно представники Ліги Визволення України. Під час церемонії відкриття новою іменом вулиці „Української” вулиці посадили місто Е. О. Феджой пере

тяв стрічку, вулиця була прикрашена канадійськими і українськими національними прапорами; на церемонії, а потім на бенкеті були присутні парох обох українських церков у Ст. Томас. Головну промову на бенкеті вголосив англійською мовою д-р С. Рослицький, згадавши також про сучасне важке становище української нації на Півдні Земля. Інший промовець, федеральний посол П. Стаффорд, закликав українців дбати про свій дір, адже Україна в неволі. Тижневик „Гомін України” з 7-го листопада мав доклавний репортаж С-ка із тих святкувань та фотознімку з посади міста, коли він перетинав стрічку на новій вулиці, гарний „Український” вулиці.

ХІІ Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи й фундації Маруся Век, радної м. Дітройта, продовжуємо Літературні Конкурси для творів жіночого пера. У виконавчій комісії постанови проголосимо ХІІ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО. Предметом цього Літературного Конкурсу СФУЖО є оповідання для дітей. Воно може бути написане для дітей дошкільного (3-6 років) і дітей шкільного віку (7-12 років).

За найкращі твори обох категорій будуть призначені дві рівнозначні нагороди — по 100 дол. кожної.

Повідомляємо всі організації і поодинокі особи, що адміністрація не буде помпшувати жадних оголошень.

Якщо попередні рахунки не будуть вигривані.

Окремих листів в тієї справі не будуть відписувати.

Набути можна такі книжки:

Виковський, Л.: ВІД ПРИВРОТЯ ДО ТРАПЕЗУ — 3.00
Виковський, Л.: НА КАВКАЗЬКО-ТУРЕЦЬКОМУ ФРОНТІ — 3.00
Виковський, О. Н.: ТРАВЕНЬ ПРОПОВІДІ — в честь Пр. Д. М. — 3.00
Виковський, О. Н.: ВСЕЛЕННА ВЕСЕЛИСЯ — проповіді на неділі і свята різдвяного круга. Том І. — 5.00
Гібіс, Л.: БАЙКИ (вибір) — 2.25
Гердан, О.: РИТМ ПОЛОНІН — поезії — 2.00
ДВА З'ЇЗДИ — Спілка Українських Журналістів Карпенко-Крип'як П.: ІНДІАНСЬКІ БАЛІДИ — 3.00
Костенко, Л.: ПОЕЗІЇ — 3.75
Кочубинський, М.: ФАТА МОРГАНА — 5.00
Лебедович, О. І.: ПОЛЕВІ ДУХОВНИКИ УГА, м'яка опр. — 6.00
тверда опр. — 8.00

Летний, В.: КАЗКА МОГО ЖИТТЯ — 4.00

Летний, В.: НАЧЕРК ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, в 2-ох том., передруковане видання — 3.00

Лончина, В.: ПІДРУЧНИК ЕСПАНСЬКОЇ МОВИ, з поясненнями вимови, граматикою, вправами і словником — 2.00

Львович, У.: РОЗКАЗУ ВАС ПРО КАЗАХСТАН — 4.00

Лозинський, д-р М.: ІВАН ФРАНКО — 5.00

Рабія, Ю.: САМБІРСЬКА ВОГОРОДИЦЯ — монографія — 2.00

Самчук, У.: ВОЛНІВ, в 3-х томах (тверда оправа) — 15.00

Шляхаків золотого поділля, 12 том — 6.00

Чисник, П.: ЯК ЛЮДИН ДОСЯГНУТИ ДОВГОЛІТТЯ — 1.50

Франко, І.: ЛИС МІКІТА — 3.50

Міруч, П.: УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ 1917-1920 — 6.00

Міруч, П.: МІКОЛА МІХОВСЬКИЙ — апостол української державності — 2.00

Колеска, І. В.: ОСВІТА В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ (переклад з англ. мови), м'яка опр. — 6.00
тверда опр. — 6.50

Kolasky, John: EDUCATION IN SOVIET UKRAINE — 3.50

Старда, д-р М.: ТРЕТІ СОВЕТСЬКА РЕСПУБЛІКА — 3.00

Stachiw, Dr. M.: UKRAINE AND RUSSIA — 4.00

Соневичкий, І.: АРТЕМ ВЕДЕЛІЙ і його музична спадщина — 4.00

Замовлення і належність (ЧЕКИ або ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ) слати на адресу:

СВОБОДА

81-83 Grand Street

Jersey City, N.J. 07303

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 8-3550. New York City
Простімо доповісти Вам музичну бібліотеку НОВИМИ платівками з АРКІ.

Різне

Українське Вислідює Бюро

ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430. — Вислідює ПАЧКИ з ОДЯГОМ І ХАРЧАМА в УКРАЇНУ і до СССР. Рівнок приймемо замовлення на мотоцикли, холодильники, телевізори і машини до праця. Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч., в неділю від 10-2 по пол.

ПОШУКУЄТЬСЯ ПРАЦІВНИКА до експедиції „СВОБОДИ” в ДЖЕРЗІ СІТІ.

За ближчими інформаціями прошу телефонувати: